V kraji svatém.

Milá! Matka příroda sdo dítmá,
sdo v horách těchto, v těchto stráních
a slunko líbá líce její
svou sítí radých blesků ranních.

Je ticho hájná, jaké máte
kraj Mississippi vzrostl i snivý,
je ticho také, jaké máte,
kraj tvoří nebeskými divy.

A Mississippi milí — skrouky to,
když jitrem sesílí se lesy! — —
Však přece všechno stále svatá
a s smělých proudů mírní plesy.

Lze temi přeď ranním lesem,
spěv ptáčat provkat jej milý — —
a člověku se zdává téměř
že snídlo v kraj smetiliť! —

Toť krásu, něha, jakých zmála,
toť bohatství, které možno cítí,
toť ideky obrna, obraz skrytý,
svým jejto každý může mítí —

Zde radost bývá, radost hojná,
to veselost jen, zmínky smích
a tenchivost zde, věro, věro
přec musí býti velký hřích.

Leo. Fitgel.

Jubileum cara Alexandra II.

(Z Nár. Lis. dne 2. března.)

Za neblahých okolností nastoupil car Alexander II. před pětadvacetiletým lety vládu nad ruskou říší a věru velcou to okolností stížené, za kterých velký tento reformator ruský slaví dnešního dne pětadvacetileté jubileum panování. Rozdíl spočívá jen v tom, že před čtvrt stoletím byly to hlavně události zahraniční, kteréž hrozily podvrátiti život a moc ruské říše, a dnes jsou to události domácí.

Rusko, jehož význam a vliv v Evropě od povalení Napoleona I., od osvobození Řecka a války s Tureckem r. 1828—29 tak mohutněl; ono Rusko cara Mikuláše, kterýž si počínal co první panovník evropský a s pohrdáním odmítal od sebe návrhy muže 2. prosince, jenž přes mrtvoly lidu pařížského dostoupil trůnu Francie: ono Rusko octlo se pojednou před možností, že pokořeno bude v prach a zatlačeno co do významu níže než Turecko, o němž všichni státníci evropští bez rozdílu byli přesvědčeni, že dnové jeho živoření jsou sečteni. Konference vídeňské, předcházející válku východní, měly jediný výsledek, že daly heslo: Turecko musí žít a moc Ruska musí být zmařena v zájmu Evropy!

A když Rusko moci své nehodlalo se vzdát, když vypovědělo Turecku válku: tu s Tureckem i Francie, Anglie i Sardinsko vytrhly proti Rusku do pole. Nejpřirozenější a nejvýhodnější bojiště, o jehož osvobození spolu se jednalo, byl balkánský poloostrov; v březnu 1854 vrhly také ruské voje čtyřmi proudy za veletok Dunaje: avšak již v červnu uzavřelo Rakousko konvenci s Tureckem, kterouž si vyhradilo okupaci Rumunska, ježto přinutila Rusy k opuštění jak Balkánu, tak Rumunska. A za této situace, uprostřed nadlidského zápasu Ruska s celou téměř Evropou, zemřel snenadání 2. března 1855 car Mikuláš a nastoupil jeho syn Alexandr, čítající tehdá 37 roků, za samodržce obromné Rusi.

Se zoufalou statečností odráželi Rusové u Sebastopole na Krimu útoky spojených nepřátel, avšak jaká tu kynula naděje zachovati klíč k moci nad Černým mořem, Sebastopol, když současně musila být rozptýlena branná moc ruská na obranu rozsáhlých hranic: když musilo být hájeno baltické pobřeží proti loďstvu spojenců, na hranicích Rakouska státi značná moc pohotově odrazit možný snad útok s té strany, když generál Bagration musil na Kavkaze odrážeti nájezdy turecké a čerkeské, když celé černomořské pobřeží musilo být obsazeno k obraně a válečné tažení v Asii, byť i vítězné, pontalo nemalou část branné moci!

Ač záměr spojenců, v prach pokořiti a ochromiti Rusko, okázal se přec příliš sanguinickým: přec byly rány, jež Rusko utrpělo, velmi těžké. První události na počátku panování cara Alexandra II. byly pád Malakova, byť i čestný, přece odrazující, zničení černomořského loďstva, chlouby to Ruska, jež Rusové sami ke dnu mořskému pohroužili, ztracená bitva a hospodářský i finanční úpadek. Následek toho byla pak smlouva pařížská: vlastní námořní moc vyřazena byla z Černého moře, Turecko stalo se nedotknutelným, protektorát nad křesťanskými národy v Turecku přešel od Ruska na všechny velmoci, Dunaj stal se mezinárodní tokem a šaumi ruská nad Dunajem přikázána Rumunsku.

A k jakým konečně vedla tato zbraněmi celé Evropy vynucená politika, málo-li Rusko pravda ti Evropě: o tom poučuje nás dnes již pouhý rozhled po Evropě. Čtvrt století jest sice snadná doba v životě lidském, avšak v životě národa jest to jediné lůno. Sotva kdy odsoudila historie střízlivě a potvrdila pravdu v době poměrně tak krátké jako v uplynulém dnes čtvrt století panování cara Alexandra II. Co stalo se ze všech záměrů evropských na úkor rozvoje Slovanstva? Zmařeny a svrženy byly jeden po druhém a žádný nebyl s to trvale zadržeti vývoj národní.

Památný jest oběžník Gorčakova, nynějšího kancléře ruského a vrstevníka i spoludruha Puškinova, kterýž 2. září 1856 zaslal velmocem. Jest charakteristický jak pro politiku Ruska po celé uplynulé čtvrt století, tak pro osvětlení jeho stanoviska ku smlouvě pařížské. Jest to politický program, jímž se spravuje Rusko od nastoupení cara Alexandra II. do dnešního dne a jemuž má svou spásu i všechny své politické úspěchy co děkovat. "Politika Ruska jest národní — hlásá v něm Gorčakov—a ačkoliv car především má na zřeteli sotavení a blaho národa ruského, přece nepokládá to za nějakou záminku, aby rušena býti směla práva národů jiných." V témž oběžníku pronesl i památná slova: "Rusko není skličeno: Rusko se sbírá."

Národní politika jest ono kouzlo, kteréž Rusku získalo tolik přátel a kteréhož lekali se jeho odpůrci. Co na podnět cara prováděny doma nejrozsáhlejší opravy, jež změnily úplně tvářnost celé společnosti ruské; přála na venek politika ruská všem národům v jich snahách po svobodě a jednotě, podporovala slabší a potlačované. Rusko přálo Italii v bojích za sjednocení, kteréž tak těžce dotklo se Rakouska, sejmena zna okupace Rumunska nepřinesla mu nic více než ztrátu ohromných milionů, Rusko přálo i Prusku v jednotění Německa. Hlavní péči věnovalo ovšem křesťanům na východě. Již r. 1858 hájilo Srbsko proti okupaci, r. 1862 a 1863 zastávalo se horlivě Černé Hory a když po povstání na Kandii sestoupila se v lednu r. 1869 konference pařížská, byl car jediný, který naléhal, aby měli v usnášení účastenství i zástupce Řecka a Kandii aby se popřála největší svoboda.

Pro domácnost a hospodářství

Ovocné křoviny, zejména revíz, jest dobře z jara obkládati hnojem neb slamou a tuto pak zemí přikrýti. Obklad ten udržuje stálé vlhko i poskytuje kořeni potravy, který pak za to vydá hojnějšího ovoce.

Vosk štěpařský hotoví se následovně: Čtyry libry kalafuny (rosin) rozpustí se s dvěmi librami vosku a librou sádla. Pakli že se používá za chladnějšího počasí, může se přidati čtvrt libry sádla více a neb trocha nevařeného oleje lněného.

Orání. — S oráním nemá se nikdy započínat, dokud půda není dost suchá. Když se vyryjpne půda na rýč a hodíc na zem, rozsype se, tu jest čas k orání. Však jestli se rýč vytáhne se země smazaný a mokrý, není orání na čase. Oráním za mokra se země nerozsype a nesmísí, jen obrátí a co hůře, ustane hrudovitá. Sečkání několik dnů nebývá někdy na škodu a často se stává, že kdo později ore, dříve klidí.

Zkouška semene. — Než se semeno zaseje, jest vždy dobře je napřed zkusiti zdali jest dobré a klíčiti bude, zvláště jestli jest to semeno kupované a ne domácí. Zkouška taková nevyžaduje mnoho času ani práce. Nejlepším spůsobem jest, naopatřiti sobě několik misek, jakéže obyčejně pod květináče stavějí; tyto nesmí být polepené. Vezmou se vždy rovnáhlé velkosti. Do všech se naleje voda, do mnoh se vhodí několik semen a postaví se pak do vlhka, přikryje listem a postaví do místa kde nemrzne. Pakli je semeno dobré, počne brzy klíčit. Jiný spůsob jest, že do trochy vlhké země dá se semeno, zabalí pak do listu a dá na teplé místo. Cibule a jiné drobné semena se mohou dříve několik hodin v teplé vodě močit a pak do listu zabalit. Dle toho tak velká část semena zklíčí, lze soudit o jeho dobrotě. Trávného semene jestli zklíčí polovice, může se říci bez obavy; obilí mělo by vzklíčiti devět desetin, jinak není semeno příliš dobré. Jestli klíčí semeno příliš nárazově, jest to důkazem že je staré z novým míchané. Obchodníku se semenem nelze vždy přikládati vinu, když semeno nekličí. Klíčivost mohlo ztratit v rozličných příčin, za které ani obchodník který je prodává, ani rolník od něhož koupeno bylo, nemůže. Pakli semeno jest částečně chybné a nalezli v čas jiné dobré opatřiti, nutno jest hustěji síti, jinak zůstane řídké.

Koně. — Při koupi koní dobře jest šetřiti následujících pravidel:

1.) Nikdy nevěřte tomu, co prodávající o dobrých vlastnostech tvrdí a přesvědčte se sami; jestli kořat je nepoctivý, ohdi vše jistě; jestli není schytralý, a neb zkušený, byl třeba zkn od někoho oklamán a chce se zbýt toho, co sám potřebovati nemůže.

2.) Nikdy nesuďte jen podle zubů samotných o stáří koně; zuby mohou se připilovati a upraviti tak, že zdá o mnoho roků mladší vyhlíží.

3.) Nikdy nekupujte koně jen podle chodu neb běhu; pozorujte jej když stojí a máli nějaké vady tělesné, jistě je poznáte. Jestli je zdravý, stojí pevně na všech čtyrech, s kopyty pevně na zem přiléhajícími a nohy v nenuceném postavení. Jestli stojí s nohou vykročenou, špičkou kopyta o zem se opírá a patě nadlehčuje, a neb jestli celé noze nadlehčuje neb ji nadzdvihuje, buď je chybný na nohy a neb slabý, z kteréž slabosti chyba se vyvinout může. Jestli má nohu příliš do před pošinutou a špičce kopyta nadlehčuje, buď byl zchvácen a neb zadní svaly na nohou má vytažené a nebude nikdy za mnoho stát. Jestli stojí s nohama pod sebe, jest buď špatně stavěn, má slabé svaly a neb chová v sobě zárodek nemoce. Jestli stojí s nohama roztaženýma a neb zadníma nohama pleté, jest to patrnou známkou, že jest slabým v kříži a ledviny že jsou poškozené. Jestli má kolena ohnuté a nohy se mu třesou, je zchvácený od běhu neb tahu a nikdy nenabyde dřívějšího zdraví. Pakli kopyta jsou neforemná, nejen že to neúhledné ale jest to vadou velkou.

4.) Nikdy nekupujte koně, jehož oči modravé neb mléčnaté zakaleny jsou. Takový jest blízek oslepnutí.

5.) Nekupujte koně který stále klade uši do zadu. To jest známkou zlomyslnosti zvířete.

6.) Jestli má kůň zadní nohy plny šrámů, jest to patrnou známkou že je kopavý.

7.) Jestli má kolena sněčištěné, jest klopýtavý.

8.) Jestli má srst drsnou, špatně trávý.

9.) Střeže se koní, jichž dýchací ústrojí není úplně zdravé. Když mu přiložíte ucho k prsoum a slyšíte dychání sípavé, jest to známkou, že jsou plíce chycené.

V pravo v levo

Udílí rány nemocem onen velký osvěžovatel a regulátor, Hoestetterova žaludeční hořká. Střídavá zimnice, všeobecná ochablost, rematism, nervósní bolesti, zácpa a nestravitelnost, jsou neduhy v kterých osvědčila se co velmi prospěšná. Dílo její jest sevrubné, účinek rychlý. Neosmamuje se sice, že okamžitě vyléčí, však poskytne úlevy a pakli poskytne se jí času, jak každý lék zaslouží, vykoření neduhy, pro které je určena. V příhodách jenž někdy v rodinách se udávají, jest zvláště vydatná a po celé zemi považována jest za lék užitečný, kořenný a příjemné vůně. Stala se oblíbenou pouze jen následkem účinků svých. Užívejte jí stále.

Oznámení

všem Čechoslovákům v Americe.

Krajané! "Svobodná Obec" v Chicagu dovoluje si na základě svého charakteru nezávislým jednotlivcům a spolkům, že jest možno k němu se přidati a mnoho práce v ní vykonávati. Tímto spolkům, které se přidají k nejvyšší přísaze a mají spolkové stanovy a v nich se přidružovati. Všem spolkům, které se k nám přidružovati. Velké řeči přípisky. Naše poslanectvo zůstane a nikdo nám nebude se vzdát. Jest to dobré vůle, jsou se dobré vůle, nech jsou již ať, jen když bude pro blaho svobody, upřímně a rodu přednosti. Podporovací spolky v Americe jsou kasty jich na starosti. V případě smrti některého člena bude se starati výpomoc. Velkostlivé způsobem ani tím, že mnohé mnohem nás chránit vlastní a zvláště spolkové tuto pomoc v nesnadné chvíli tíhou, jak tento se stará. Kdo jest nemá jistou chybíme Československy, že by pro vrstvy tyto ukazovány na fírek, mohou tímto zlepšení mnoh zmírnit a jej vnesl tak dlouho, až by se vnesli. Ubaví bez Rodu mohou se tím přiblížit. Pamětníky svobodné Velké Obec chtěli nám se stanoví přímost.

Laskavě vše k bratrskému tisku všechny [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Všechny dopisy na "Svobodnou Obec" buďte [illegible]

Ant. Zrbek, obvodník,
307. W. 18. ul., Chicago, Ill.

Bratři: Nelze tomu zapřeti, že velká a nevsudná jest cizina nám. Je velká a nevsudná potřebnosti zřízení jsou na nás. Hodnotné [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]